

NSV Liidu Ülemnõukogu

Lööktöö eest tööstus-, põllu- majandus-, kultuuri- ja olme- objektide ehitamisel üliõpilaste ehitusmalevate koosseisus, eeskujuliku õppimise ja suure ühiskondliku töö eest autasustas NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidium oma seadlusega 25. juunist 1971 NSV Liidu ordenite ja medallitega üliõpilaste ehitusmalevate kõige rohkem silmapaistunud liikmeid, sealhulgas Eesti NSV-s:

Presiidiumis

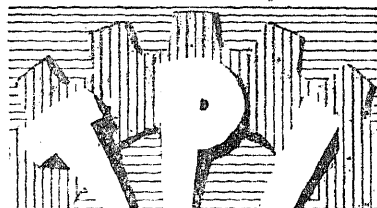
Medaliga «Töövapruse eest»
Peeter PALU — Eesti Üliõpilaste Ehitusmaleva staabi liige

Medaliga «Eeskujuliku töö eest»

Mart LAHI — Eesti Üliõpilaste Ehitusmaleva staabi liige

Tõnu LIIGAND — Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi üliõpilane

Maret NAPRITSON — Tartu Riikliku Ülikooli üliõpilane.

TALLINNA

POLÜTEHNIK

XXII aastakäik

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PÄRTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNU KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

Nr. 23 (638)

Reedel, 2. juulil 1971

HEAD,

Sellise nimetuse all tutvustab elektrotehnikateaduskond instituudi Mustamäel paiknevatest teaduskondadest viimasena peahoones väljapandud näitusel oma tegevust möödunud viisaastakul. Praktiliselt haarab see periood teaduskonna tervet eksisteerimiseaega. Nagu võib näha teaduskonda kui tervikut tutvustavalt stendilt, loodi teaduskond alles 1965. a. septembris. Teaduskonna koosseisu kuuluvad kuuest kateedrist 4 on vanemad tea-

vas üliõpilaste arv teaduskonnas aastatel 1965/66. õ.-a. — 1969/70. õ.-a. suhteliselt vähe — 632-lt 800-le. Ainsa uue erialana moodustati teaduskonnas eriala «Elektronarvutid». Kas-

KOSUTAVAT

studenti üliõpilaste arvu osas on näha ka erialal «Automaatika ja telemehaanika». Viimasel erialal õppivate üliõpilaste arv moodustas 1969/70. õ.-a. ligi 30% teaduskonna üliõpilaste üldarvust.

ÜTÜ «raamatupidamine» võimaldab esitada arvulisi näitajaid alates 1968. aastast. Selle aja jooksul ÜTÜ-sse hõlmatud üliõpilaste arv tõusis peaaegu veerandini teaduskonna üliõpilaste üldarvust.

ELEKTROTEHNIKATEADUSKOND 1966 — 1970

duskonnast enesest. Nendest vanim, elektrienergia kateeder, võib käesoleval, 1971. a. märkida 15-aastast juubelit. Noorimad on raadiotehnika ja informatsioonitehnika kateedrid, milised käesoleva aasta sügisel jõuavad 5-aastase eksisteerimiseajani. Teaduskonna mastapide järgi võetuna «staažikaks» tuleb lugeda tootmisprotsesside automatiseerimise probleemlaboratooriumi. See on ka teaduskonnas ainuke probleemlaboratoorium.

Suur osa teaduskonna erialadest kujunes välja juba enne teaduskonna loomist. Seetõttu «hoovõtt» teaduskonna moodustamisel praktiliselt puudus. Nagu näitab teaduskonna üliõpilaste arvu kujutav graafik, kas-

Märgatavalt on kasvanud teaduskonna õppejõudude arv. Pidevalt on kasvanud ka teaduslikku kraadi või nimetust omavate õppejõudude hulk. Nende suhteline osa oli 1969/70. õ.-a. 40% õppejõudude koguarvust.

Teadusliku uurimistöö maht kasvas samal ajavahemikul 4 korda tööde maksumuse järgi võetuna, publitseeritud tööde arv — 5 korda. Parimad saavutused on siin olnud elektromagnetiliste sulametalide liikumapaneke seadmete väljatöötamise osas, kus autorite kollektiivile koosseisus A. Voldek, H. Jänes, H. Tiismus ja E. Risthein omistati 1967. aastal Nõukogude Eesti preemia.

Teaduslikku uurimistööd kajastav materjal moodustab põhiosa üksikute kateedrite tegevust tutvustavatel stendidel. Õppe- ja kasvatustöö alaseid saavutusi on näitusel esitatu tunduvalt raskem. Vähemalt antud näituse korraldajail ei ole õnnestunud seda tegevusloiku kateedrite töös kajastada vastavuses tema osatähtsusega.

«Natuuris» on näitusel esitatud põhiliselt teaduskonna töötajate kirjanduslik toodang raamatute, artiklite, metoodiliste materjalide jms. näol.

Näituse välimuse eest kandis hoolt M. Ruljand; suure osa asjaajamise sekeldustest ajas korda T. Uutma.

E. SCHULTS,
Elektrotehnikateaduskonna
prodekaan

RAHVAKONTROLLI-GRUPIS

Instituudi rahvakontrolligrupi presiidiumi laiendatud koosseisul tehti aastakokkuvõtteid. Pikema ettekandega esines TPI rahvakontrolligrupi esimehe asetäitja R. Jürgenson. Ta rääkis tööst teaduskonnades. Õppeaasta jooksul kontrolliti õppetöö, teadusliku töö, töödistsipliini, ehitustegevuse ja varustamise olukorda instituudis. Ehitustööde paremat kulgemist takistab halb ehitusmaterjalidega varustamine, eriti katusekattematerjalide osas.

Admin. majandusliku töö kontrolli sektori esimees van. tead. töötaja H. Lond peatus pikemalt instituudi sööklategevusel. Vaatamata mitmetele kontrollidele ja koostatud aktidele pole olukord sööklas paranenud. Ikka esineb alamõdulisi portsjone, kassapidajad ei löö välja kassatšেকে. Tunduvalt parem on olukord Kalini 101 asuvas sööklas.

Dots. E. Piroja rääkis teadusliku töö sektori tööst. Probleemiks nr. 1 — mate-

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI ANNAB SEL KEVADEL VABARIIGI RAHVAMAJANDUSELE

1027 SPETSIALISTI

SUVE-

Energeetikateaduskonnas oli lõpetajaid 76, elektrotehnikateaduskonnas 122, mehaanikateaduskonnas 60, keemiateaduskonnas 101, ehitusteaduskonnas 66 ja majandusteaduskonnas 202.

Ohtune teaduskond andis 238 ja kaugõppeteaduskond 162 lõpetajat.

Päevase osakonna lõpetasid kiitusega ja instituudi mälestusmedal anti Tiit Kallastele (keemia-teaduskond), Agu Viilupile ja Mihkel Maranile (elektrotehnikateaduskond), Mait Aadnale ja Enn Ermele (mehaanikateaduskond), Anu Naruskile ja Feliks Unduskile (majandusteaduskond).

PUHKUST!

KOLM KÜSIMUST LÕPETANUTELE

Mis oli Teile kõige suuremaks elamuseks TPI-s õppimise ajal?

Mida peate suurimaks õnnestumiseks oma kutsealal?

Mis on Teil öelda TPI praegustele üliõpilastele?

te ja kogemustega insenerid, kes meie rahvamajandust juhtides püüvad esireas.

A. RAUD,
1954. a. lõpetanu,
tehas «Ilmarine» direktor

* * *

1. Kõige suuremaks elamuseks oli tootmispraktika Nizni-Tagili Koksikeemiatehases. See oli esimene tõeline suurtehas, mida nägin.

2. Erilisi saavutusi ei ole.
3. Praegustele üliõpilastele tahaks öelda, et peale õppimise tuleks pöörata ka tähelepanu ühiskondlikule tööle, kuna see arendab suhtlemist inimestega ja organiseerimisvõimet, kuna töötamisel tehases on peale tehniliste teadmiste veel väga tähtis oskus suhtlemisel inimestega.

F. LOIT,
Vabriku «Tegur» direktor,
1956. a. lõpetanu

3. Tulevastele inseneridele ütlesin omalt poolt TPI annab teile palju, palju teadmisi, teie kohus on see läbi töötada — mõelda ja edukalt rakendada, et teist saaksid suurte teadmiste-

riaalne baas. Aparatuur ja siseseadmed vananevad, samuti ei rahulda ka tehnilise informatsiooni praegune olukord instituudis.

Dots. S. Dokelin (õppe- ja informatsiooni sektor) juhtis tähelepanu sellele, et avaldatud ajalehekriitikale ei vastata. See jätab aga küsimuse ühekülgeks ja takistab probleemi lõplikku lahendamist.

Õppetöökontrolli sektoris (esimees van. õpetaja U. Viik) on fookuses olnud üliõpilaste õppetöö küsimused. Ohtuses teaduskonnas viidi läbi ankeetküsitlus, mis selgitas üliõpilaste arvamused ja seisukohad selles probleemis.

Presiidium kavandas 1971/72. õppeaastaks rea uusi ülesandeid.

KIVI KOTT!

MALEVASUVI ON ALANUD.

NÄDAL VARAKEVADISES ARMEENIAS

(Algus 3 lk.)

ta eest ehitatud hüdroelektrijaamade kaskaad on alandanud järve 17 meetri võrra. Selle tulemusel palistab järve valge viir. Sevani kloostri kandevalgu on lakanud olemast saar, on läinud kaotsi vist nii mõnigi looduslikult kaunis vaade. Oli me sellest juba varem teadlikud, ent peab tunnistama, et pilt polnud nii hull kui karta võis. Pealegi on igal ajal siin maailmas ikka kaks otsa; vee- ja maailma alanemise tekkis laia kaldariba, mis andis võimaluse hakata rajama ulatuslikku puhketsooni paljude puhkekodude, plaazide ja muuga. Sevani pinna edasise alanemise pidurdamiseks esialgu vähendatakse veetarbimist, edaspidi aga hakatakse teda neljakümne kuue kilomeetrilise kalju tunneli kaudu toitma Arpa jõgi. Sevar jääb endiselt Armeenia päriliks

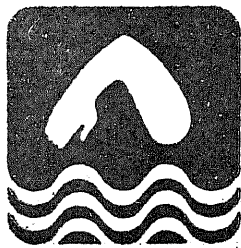
Meie tutvus Armeeniaga algas ja lõppes Jerevanis ning kus me seal ka ei viibinud, ikka kõrgus meie üle uhke Ararat. Poleks uskunud, et üks mägi võib olla niivõrd majesteetlik ja kaunis. Hakkasime peagi mõistma armeenlaste tundeid selle mäe suhtes. On ta ju iidset armeenlaste territooriumil, mis aga enam kui saja aasta vältel kuulus Türgile. Nii kõrgub ta lakkamatult silma ees ja ometi kättesaamatu. Armeenlaste häälde ilmuvad Araratist kõneldes lembuse ja igatsuse toonid. Kas aga see püsiv lahutus oma armastust ei ole armeenlaste samal ajal ka millegagi rikastanud? Kas ei lisa püsivalt silme ees seisev unistus jõudu ennast kaasajas teostada?

...Ararat on ka praegu meil Tallinnas silme ees, ehisreeljeefina TPI Nõukogu saalisesinal, kahe väikese ja kaugel rahva noore sõpruse sümbolina. Reisimeeste nimel U. AGUR.

TÄNUVAALDUS

Täna südamest Tallinna Polütehnilise Instituudi kammerkoori, kes oli tulnud lauluga austust avaldama prof. akadeemik Johan Vaabelile tema ärasaatmisel Karksi 15. aprillil 1971. a.

MARTA VAABEL

HAKKAME TALVE-UJUHATEKS!

TPI vetelpääste algorganisationsiooni juures (esimees V. Topaasia — keh.kasv.kat.) on loomisel talveujujate sektsioon. Asjast huvitatuile soovitakse vastava karastusastme saavutamiseks: süstemaatiliselt supelda võimalikult külmas vees, millele eelnegu (vähemalt 20-minutilise) võimlemine ning keha mereliivaga ülehõõrumine. Peale suplemist — kuiv riietus selga ning hoiduda raskest füüsilisest koormusest. Talvel võib käia ujumas Kas Piritäl (koos «Kalevi» talveujujatega) või Mustamäe basseinis; riietusruumid on suhteliselt soojad.

Registreerimine: kas kehalise kasvatuskateedris või matemaatika kateedris allakirjutatuna juures.

A. GARSNEK

SÕNA ON MEDPUNKTIL

Kuna möödunud aastal avastati koolerajuhtumid Astrahanis ja mõnes teises Nõukogude Liidu lõuna- ja keskosa piirkonnas, siis juhib kõigi tähelepanu suveks veel kord rangele hügieeninõuete täitmisele.

Arvestades tihedat inimeste liikumist ja turismi lõunarajoonides ja seda, et nendega külgnevates riikides — Iraan, Afganistan — on pidevalt esinenud koolerajuhtumid, tuleb meil väga tõsiselt suhtuda sooltenakkuste vältimisesse.

Infektsiooniallikaks on koolera puhul haige inimene. Koolera viiruse eritab ta väliskeskkonda väljajäetud ja osalt ka oksa kaudu. Koolera levimise põhilisteks teedeks on otsene kontakt ja nakkus vee, samuti toiduainete kaudu, eriti kääribest rohkearvulise esinemisel.

Koolera peiteaeg on mõni tund kuni 6 päeva, enamasti 1–3 päeva. Esineb iiveldus ja vedel väljaheide, mis ühe ööpäeva jooksul läheb üle pidevaks oksendamiseks, rohkeks vesiseks riisileeme taoliseks väljaheiteks. Ilmuvad piinavad krampid, sagedamini säärelihastes. Haige kaotab suurel hulgal vedelikku, nahk on kuiv, pulss sage. Sama-

guse pildi annab aga ka mürgitus seente- ja vorstimürgiga ning putukamürkidega. Mõnikord kulgeb koolera tavalise gastroenteriidina, ilma mürgitussümptomiteta. Niisugused juhtumid võivad jääda märkamata, ja olla nakatumise allikaks.

Kõigepealt tuleb haige isoleerida, kehtestada range karantiin haigega kontaktis olnud isikule ja kõhe teatada lähimasse meditsiinisutusse.

Profülaktika:
Pesta korralikult ja tihti käsi, eriti enne sööki ja peale WC kasutamist, vältida pinnase ja vee saastumist. Tarvitada keedetud vett ja piima. Kõogi- ja puuviljad valada üle kuuma veega. Hävitada kärbsed! Kasutada desinfitseerivaid lahuseid ruumide ja sööginõude pesemisel.

P. s. Osaliselt kasutatakse ka kooleravastaseid kaitsepookimisi — nende pookimiste profülaktika aeg on 6 kuud, tulemusi saadakse umbes 40%–1 poogituist.

Järgides neid nõuandeid, vädite kõiki nakkuslikke kõhulahtisusi, kaasa arvatud ka koolera.

E. SIMSON, meditsiiniõde

KEDA AHVATLEB PÄRNU?

Noor elluastuja TPI-st, kes saad inseneripaberid või oled spetsialist ökonomika alal!

Kui tunned huvi ajakirjandusliku töö vastu, mis on tulvil rahutust, loomingut, kohtumisi paljude ettevõtete ja inimestega, siis astu kontakti «Pärnu Kommunisti» toimetu-

sega (aadress: Pärnu Ringi tn. 1, tel. 55-050 või 62-155). Peame aru, ehk jõuame teineteise mõistmisele.

Niisiis ootame elumärki, eriti pärnakait! (ise aimed, miks just neilt!)

«PÄRNU KOMMUNISTI» TOIMETUS

TÕSISED NALJAD

UUT SÕJAS

Üliõpilane tõlgib ajalehest: — Ameeriklased pilluvad pommitajaid «B-52» Laose kohal.

KÕRDEMÕPPEASUTUS POLE KOOL

Esimese kursuse üliõpilane õppejõule, kes ei lubanud tal võõrkeele tunnis maha kirjutada füüsika tööd ja kes on ära võtnud tema mõlemad vihikud, äärmiselt siiralt:

— Ma ju teid ei seganud. Nii tegid õpetajad koolis, siin on aga instituut...

IGAÜHEL ON OMAMOODI ÕIGUS

Õppejõud (üliõpilasele, kes tõlgib saksa keelest teksti lohakas keeles):

— Nii primitiivne tekst ja kuidas teie seda tõlgite!

Üliõpilane: Sellepärast ma tõlgingi teda nii primitiivselt.

OMA ERIALA ON LÄHEDAM

«Der erste deutsche Arbeiter- und Bauernstaat.» Ehitusteaduskonna üliõpilane tõlkis järgnevalt:

«Saksa töörahva- ja ehitajate esimene riik.»

TARK JA LOLL

Tõlgiti lauset: «Demokritos on aatomiteooria rajaja.»

Esimene üliõpilane:

— Kõik on selge. Kuid sõna «demokritos» sõnastikus ei ole. Teine üliõpilane:

— Loll, see on ju «demokraat».

(Ajalehest «Inženieris»)

Kas on kasulik naerda?

Üks minut naeru taastab elu tilgast nikotiinist surnud hobusele. Üks minut naeru sisaldab 1,49 mg valku, 2,87 mg rasvaineid ja 3,14 mg süsivesikuid. Samuti sisaldab ta suurel määral toniseerivaid narkootilisi aineid. Seoses tema suure jõuga tuleb seda kasutada väga ettevaatlikult. Pakume teile järgmisi juhiseid naeru kasutamiseks.

1. Naerge ainult arsti ettekirjutuse järgi.

2. Treenige oma naeru. Näiteks, püüdke siiralt naerda, midagi lõbusat meelde tulemata, või vastupidi: olge tõsine, kuuldge anekdoote.

3. Reguleerige naeru kestvust ja tugevust. Ärge naerge liiga

valjusti jutu ajal: võib-olla see polegi kõige huvitavam koht. Ärge naerge kaua, — lubage jutustajal lõpetada.

4. Ärge naerge seal, kus naeravad kõik. Ärge naerge kinos, kohvikus, elektrirongis, vara hommikul ja pärast keskööd. Ärge naerge pakasega, täissuissetatud toas.

Kuid peamine — ärge naerge selle üle, millest lõplikult aru ei saa. Kuna teie mitte millestki midagi aru ei saa — naerge iseenda üle. Naerge hommikul ja õhtul, kohvikus ja elektrirongis! Naergem siis! Varsti pole teil enam naljatamise tujut. Pidage meeles: see, kes naerab parajalt ja kaua, naerab viimasena.

EVGENI SAZONOV LAUALT LOATA VÕETUD TEMA ABIKAASA POOLT. KATKENDID E. SAZONOV UUEST KRIMINAALROMAANIST PSÜHHOANALÜÜSI, SEIKLUSTE JA FAKTIDE ELEMENTIDEGA.

LÕPU ALGUS

James pani kummist kindad kätte ja valis ettevaatlikult koodi, mis oli ainult temale ja tema šefile teada. Seif avanes vaikselt vaevalt kuulda kääksumisega. 007 võttis välja ümbriku kõige salajasema ülesandega, millega tal üldse kunagi tegemist oli olnud.

Käed värisesid ja muutusid higiseks.

«Pabistad, vana, pole enam endine,» mõtles 007 omaette.

«Kas ütlesite midagi?» küsis võluv Valja, šefi sekretär ja vaatas küsivalt James'ile.

«Ei. Teile ainult näis nii,» paiskas Bond ja käristas lahti ümbriku. Ümbrikus oli väike helesinine paber.

LÕPU JÄRG

Kai võttis vastu 007 külma kala järgi lõhnava kerge tuulega. Bond lahkus laeva pardalt üheksandana, kuid jõudis trammi juurde esimesena. Oli vaja rutata. Nagu tavaliselt 007 vaatas tagasi, kas pole «saba» näha, hüppas trammi ja pani ajama linnakeskuse suunas. Koitis järgmise tööpäeva hommik. Tööpäev oli just algamas ja seepärast oli tramm rahvast puupüsti täis.

— Peaks mitte mõõda sõitma — mõtles James omaette.

— Pole teie asi — pomises Bond vastuseks ja tõmbas igaks juhaks taskus määratu pistolilike vinna.

JAMES BONDI LÕPP

— Vaat kus mühakas! — vingus mehike, kes seisis 007-ga selg selja vastu.

LÕPP

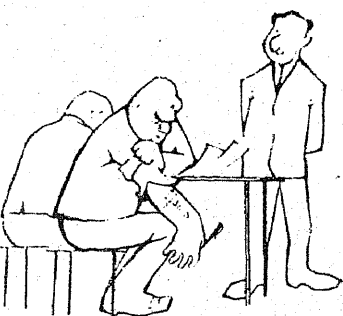
James'i äärmiselt pingule aetud närvid ei pidanud vastu ja ta lükkas kõigest jõust tema selja taga seisvat kodanikku.

— Uu... Bandiit! — sisistas mehike ja hakkas mõlema jalaga tagant üles lööma.

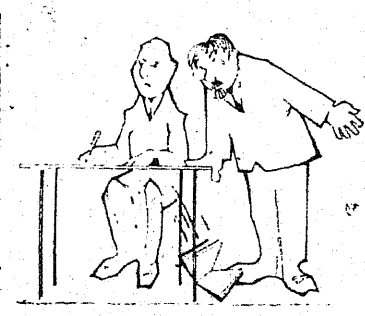
— Kas tõesti avastati? — mõtles hirmuga James, kes halvasti vene keelt valdas ja hakkas tasapisi trügima väljapääsu poole.

Kuid oli juba hilja. Trammi sisenes kontroll, 007 aga oli unustanud pileti võtta.

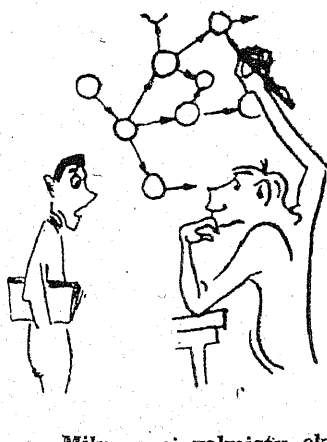
Karikaturistide töomailt

Mõnel on vist käsi kindlam kui pea.

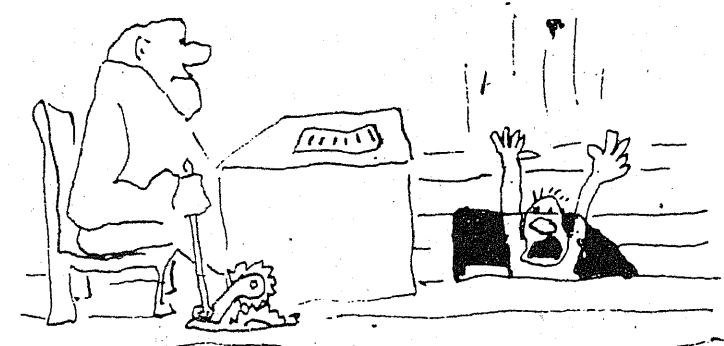

Erutada eksamil on kahjulik. Võib spikreid maha pillata ja... stipendiumi kaotada.

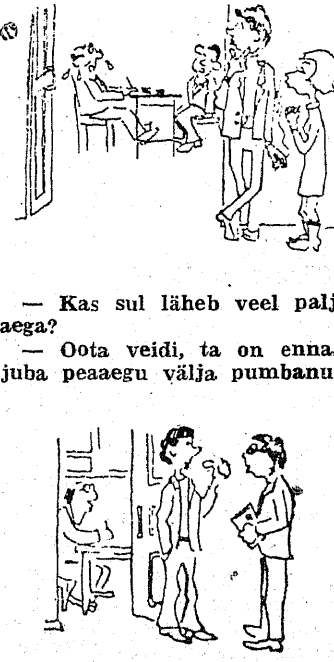

— Miks sa ei valmistu eksamiteks?

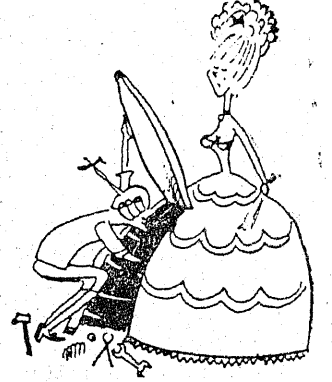
— Kuidas nii?! Koostan võrkgraafiku õppimiseks.

— Kas sul läheb veel palju aega?
— Oota veidi, ta on ennast juba peaaegu välja pumbanud.

— Ära mine selle prillidega juurde! Ta oskab lugeda ainult kolmeni.

Vastutav toimetaja V. KALPUS

Organ partkoma, rektorata, komitea LKSMЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk tn. 40/42.

MB-05048

Tellimise nr. 2078